

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin 1 din Constituție, republicată)*

Adresa nr. 14276 din data de 23.07.2020

Calea Plevnei, nr. 141B, sector 6, cod poștal 060011

Tel: 021-311.69.15

Fax: 021-311.69.01

Website: www.csm1909.ro

Doamnei Renate WEBER

Avocatul Poporului

AVOCATUL POPORULUI

REGISTRATURĂ GENERALĂ

INTRARE NR. 13775 / 24. IUL. 2020

Stimată doamnă Avocat al Poporului,

Ca urmare a adresei dumneavoastră nr. 13182/15.07.2020, prin care ați solicitat Consiliului Superior al Magistraturii comunicarea măsurilor luate pentru asigurarea exercitării liberului acces la justiție și a dreptului la apărare și pentru asigurarea funcționării justiției ca serviciu public, atât pentru perioada stării de alertă, cât și după încetarea acesteia, vă comunicăm că solicitarea a fost analizată în ședința din 21.07.2020 a Comisiei nr. 1 comună – „Legislație și cooperare interinstituțională”.

Comisia a reținut că, în contextul excepțional generat de pandemia de COVID-19 și evoluția acesteia pe teritoriul României, dată fiind necesitatea adoptării unor noi măsuri care să permită instanțelor judecătorești să funcționeze în condiții de siguranță și cu mijloace adecvate pentru gestionarea crizei și ținând seama de necesitatea unei abordări coordonate în privința acestei situații, care să asigure o implementare unitară a măsurilor de prevenție la nivelul tuturor instanțelor din România, precum și garanții pentru toate persoanele care apelează la justiție, în ședința din 12 mai 2020 Secția pentru judecători a adoptat Hotărârea nr. 734/2020, vizând stabilirea unor reguli de desfășurare a activității administrativ-judiciare a instanțelor judecătorești în perioada 15.05.2020 - 31.08.2020.

În ceea ce privește măsurile vizând soluționarea cererilor justițiabililor ce presupune funcționarea serviciilor de registratură și arhivă, Hotărârea Secției pentru judecători nr. 734/2020 conține următoarele prevederi privind programul de lucru, accesul în sediul instanței și obligațiile persoanelor care au acces în sediul instanței:

„1. (1) Programul de lucru, inclusiv programul de lucru cu publicul, al instanțelor poate fi adaptat prin decizia conducătorului instanței, în scopul prevenirii răspândirii COVID – 19 și al protecției persoanelor care își desfășoară activitatea în cadrul instanței.

(2) Pentru accesul în arhiva instanței în vederea consultării dosarelor, președintele poate stabili intervale orare alocate distinct avocașilor, consilierilor juridici, practicienilor în insolvență, experților și interpreților."

„3. Se recomandă ca accesul să fie permis:

a) participanților la procedurile judiciare, în sălile de ședință, cu 10 de minute anterior intervalului orar în care sunt fixate cauzele respective;

b) la compartimentele care desfășoară activități cu publicul, potrivit unei programări prealabile realizate online sau telefonic, cu respectarea regulilor de distanțare socială și doar în măsura în care justițiabilii nu au posibilitatea de a consulta dosare ori evidențe în format electronic. În cazuri excepționale, președintele instanței sau persoana desemnată de acesta va putea permite accesul și fără o programare prealabilă.

4. Programul ședințelor de judecată, programul de lucru cu publicul și informațiile necesare programării prealabile pentru accesul la compartimentele care desfășoară activități cu publicul se aduc la cunoștință prin afișare la loc vizibil, prin publicare pe pagina de internet a instanței, precum și prin orice alt mijloc de informare publică.

5. (1) Accesul justițiabililor, al altor participanți la procesele civile și penale și al publicului în sediul instanței se recomandă a fi permis astfel încât să fie respectat intervalul de timp prevăzut la pct. 3 și poate fi limitat în scopul respectării regulilor de distanțare socială.

(2) Atunci când refuză primirea unei persoane ce prezintă simptome de infectare cu SARS-CoV-2, persoana responsabilă din cadrul detașamentului de pază înștiințează de îndată președintele instanței sau persoana desemnată de acesta și, dacă este cazul, președintele completului de judecată, pentru a fi dispuse măsurile administrative sau judiciare necesare.

(3) În măsura în care este posibil, se recomandă ca intrarea și ieșirea din sediul instanței să se facă pe căi de acces separate.

6. Pe întreagă perioadă în care se află în incinta instanței, personalul acesteia, justițiabilii, alți participanți la procesele civile și penale, precum și publicul sunt obligați să poarte echipamentele de protecție individuale, în condițiile stabilite prin decizia conducătorului instanței.

7. Președintele completului de judecată sau, după caz, președintele instanței ori persoana desemnată de acesta pot dispune înlăturarea din sala de judecată și, respectiv, din incinta instanței, a persoanelor care nu respectă, în mod nejustificat, obligația prevăzută la pct. 6."

Referitor la măsurile vizând modul de stabilire a termenelor de judecată, aceeași hotărâre conține reguli cu privire la programarea ședințelor de judecată și întocmirea listei de ședință prin gruparea cauzelor pe intervale orare, astfel:

„2. La programarea ședințelor de judecată, președinții de instanță vor ține seama de necesitatea asigurării unui echilibru între principiul soluționării cu celeritate a cauzelor și principiul asigurării sănătății publice.”

„8. (1) Președintele completului de judecată dispune întocmirea listei de ședință prin gruparea cauzelor pe intervale orare, urmărindu-se limitarea numărului de persoane prezente concomitent în sala de ședință și valorificarea eficientă a intervalelor orare

stabilite, astfel încât să se asigure respectarea regulilor de distanțare socială. În acest sens, președintele completului va putea avea în vedere și identitatea de părți sau de avocați ori de alți participanți în procedurile judiciare, în cauzele aflate pe lista de ședință. Lista, conținând intervalele orare alocate fiecărui grup de cauze, se comunică prin publicare pe pagina de internet a instanței și prin orice alt mijloc de informare publică.

(2) La stabilirea listei de ședință pe intervale orare, președintele completului va avea în vedere duratele de timp necesare, de suspendare a ședinței de judecată pentru aerisirea/dezinfectarea sălii de ședință.

(3) Gruparea pe intervale orare se aplică și dosarelor în privința cărora a fost fixat termen de judecată după data de 14.05.2020, în acest caz intervalul orar urmând a fi adus la cunoștința participanților față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită, în condițiile alin. (1). Pentru cauzele în care termenul de judecată se fixează începând cu data de 14.05.2020, intervalele orare aferente vor fi menționate în citațiile care se vor emite ulterior acestei date.”

Cu privire la măsurile vizând modul de derulare a ședințelor de judecată, prin Hotărârea Secției pentru judecători nr. 734/2020 s-au stabilit următoarele:

„9. Greșierul va fi prezent în sala de ședință cu 15 minute înainte de începerea ședinței de judecată. Punerea la dispoziție a dosarelor spre consultare procurorului, părților, reprezentanților sau avocaților acestora se realizează în timpul ședinței, doar în intervalele orare alocate cauzelor respective, după o prealabilă verificare a identității și calității.

10. Ședința de judecată poate fi suspendată pentru motive justificate. Durata suspendării va fi anunțată și afișată pe ușa sălii de ședință, prin grija greșierului.

11. (1) Strigarea cauzelor pentru amânare fără discuții se poate face doar în intervalul orar alocat grupului de cauze din care acestea fac parte.

(2) Lăsarea dosarelor la a doua strigare se încuviințează de președintele completului de judecată, în intervalul orar prestabilit pentru grupul de cauze din care face parte și cauza respectivă. Dispozițiile art. 121 alin. (5) teza I din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești nu sunt aplicabile.

12. (1) În cauzele nonpenale, dacă este posibil, instanțele judecătorești pot dispune măsurile necesare pentru desfășurarea ședinței de judecată prin videoconferință, cu respectarea principiilor care guvernează procesul civil.

(2) În cauzele penale, desfășurarea ședinței de judecată prin videoconferință se va face în condițiile Codului de procedură penală sau ale legilor speciale, cu respectarea principiilor care guvernează procesul penal.”

Totodată, având în vedere că pentru limitarea infecțiilor cu noul coronavirus SARS-CoV-2 s-a recomandat implementarea măsurilor de distanțare socială, prin Hotărârea Secției pentru judecători nr. 734/2020 au fost reglementate anumite aspecte privind transmiterea și depunerea cererilor la instanță, astfel:

„13. Transmiterea cererilor de chemare în judecată, a căilor de atac, precum și a oricăror alte cereri adresate instanței care nu se depun direct în ședință, precum și comunicarea acestora către părți se recomandă a fi realizate prin mijloace electronice,

președintele instanței sau al completului de judecată urmând a aprecia situațiile derogatorii în care este permisă depunerea sau transmiterea documentelor în formă fizică.

14. Se recomandă ca depunerea de cereri sau înscrisuri la dosarul cauzei și transmiterea lor către părți să fie făcută prin poștă sau prin mijloace de comunicare electronică, pe cât posibil nu în timpul ședinței de judecată.

15. (1) Cererile adresate instanței pentru eliberarea certificatelor, a copiilor de pe înscrisuri și pentru restituirea înscrisurilor originale se vor depune în principal prin mijloace de comunicare electronică sau prin poștă, în condiții care să asigure verificarea identității solicitantului.

(2) Înscrisurile eliberate în temeiul cererilor prevăzute la alin. (1) se vor transmite în principal prin poștă sau, dacă persoana care a formulat cererea solicită, prin poștă electronică.”

Mai mult, **asigurarea accesului liber la justiție** rezultă și din cuprinsul punctelor 16 - 17 din Hotărârea Secției pentru judecători nr. 734/2020, prin care au fost stabilite reguli derogatorii vizând vacanța judecătorească și tipurile de cauze care se judecă pe durata acesteia.

Astfel, pentru anul calendaristic 2020, s-a stabilit ca vacanța judecătorească să fie de o lună, în intervalul 1 - 31 august (potrivit regulii generale prevăzute la art. 178 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1375/2015, cu modificările și completările ulterioare, vacanța judecătorească este de 2 luni, în intervalul 1 iulie – 31 august).

De asemenea, s-a prevăzut că se poate stabili, de către completele de judecată, ca pe durata vacanței judecătorești să fie soluționate și alte tipuri de cauze decât cele urgente, stabilite de colegiul de conducere al instanței. Cu toate acestea, instanța va avea în vedere cererile de amânare a cauzei întemeiate pe efectuarea concediilor de odihnă în perioada vacanței judecătorești, formulate de părți, reprezentanții lor convenționali sau legali sau alți participanți la procedura judiciară.

Hotărârea Secției pentru judecători nr. 734/2020 a fost comunicată instanțelor judecătorești, Ministerului Public, Uniunii Naționale a Barourilor din România, Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești din România, Uniunii Naționale a Practicienilor în Insolvență din România, prin adresele nr. 9147/12.05.2020.

În ceea ce privește măsurile luate pentru asigurarea dreptului la apărare, Comisia a mai reținut și faptul că, în virtutea bunei colaborări cu profesioniștii dreptului implicați în activitatea instanțelor de judecată, prin corespondența nr. 9147/15.05.2020, Consiliul Superior al Magistraturii a adresat rugămintea instanțelor ca în aplicarea Hotărârii Secției pentru judecători nr. 734/2020 să analizeze, în funcție de condițiile de la sediul acestora, și posibilitatea de a organiza accesul cu prioritate al profesioniștilor dreptului.

Totodată, s-a adresat rugămintea instanțelor ca, în cazul în care în incinta instanței au fost alocate spații pentru activitățile baroului, să permită accesul avocaților către aceste spații chiar dacă nu au programate activități judiciare.

De asemenea, s-a apreciat că, în măsura în care la sediul instanței s-a decis ca accesul să se realizeze pe baza completării unei declarații pe proprie răspundere, ar fi util ca împreună cu baroul să fie analizată posibilitatea ca aceste declarații să fie transmise de către avocați fie în format electronic, fie depuse la barou și înaintate de către acesta instanțelor.

Cu deosebită considerație,

Judecător Nicoleta Margareta ȚÎNȚ
Președintele Consiliului Superior al Magistraturii

A circular official stamp in blue ink is partially visible behind the signature. The stamp contains text around its perimeter, which is mostly illegible due to the signature and the angle of the scan. The signature itself is written in a cursive style in blue ink.